

Film Distribution ArtCam
uvádí
kanadsko-francouzský film

Invaze barbarů

/ Les Invasions Barbares – le déclin continu /

Invaze barbarů

/ Les Invasions Barbares – le déclin continu /

v kinech od 5.2.2004

Film bude uveden na FEBIFESTu 2004 za účasti režiséra Denyse Arcanda a v Projektu 100

MFF Cannes 2003

- **cena za nejlepší ženský herecký výkon Marie-Josée Croze**
- **cena za nejlepší scénář**

MFF Toronto 2003

- **cena za nejlepší kanadský film**

EVROPSKÉ FILMOVÉ CENY 2003

- **cena za nejlepší neevropský film**

Canada/ Francie 2003, Cinemascope - barevný – Dolby SR/SRD, od 12 let , 99 minut

Režie: Denys Arcand

Scénář: Denys Arcand

Kamera: Guy Dufaux

Hudba: Pierre Aviat

Střih: Isabele Dedieu

Produkce: Denise Robert, Daniel Louis

Hrají: Rémy Girard (Rémy), Stéphane Rousseau (Sébastien), Marie-Josée Croze (Nathalie), Marina Hands (Gaëlle), Dorothée Berryman (Louise), Johanne Marie Tremblay (Soeur Constance), Pierre Curzi (Pierre), Yves Jacques (Claudie)

OBSAH:

Montrealský univerzitní profesor Rémy sotva překročil padesátku, když je hospitalizován s příznaky těžkého zdravotního kolapsu. Rémyho bývalá žena Louise zatelefonuje dospělému synovi Sébastienovi, který v Londýně dělá kariéru jako byznysmen. Přestože si s autoritativním otcem nikdy nerozuměl, přiletí Sébastien i s manželkou, aby pomohl matce a podpořil nemocného. Po vyšetření,

kteřé syn zařídí v americkém Baltimoru, je ortel jasný: Rémy má neoperovatelný rakovinný nádor v mozku a umírá.

Sébastien se snaží otci zpřijemnit poslední okamžiky: úplatky mu chce zajistit v přeplněné státní nemocnici slušnější zacházení, zařídí mu tajně každodenní dávku heroinu, aby mu ulehčil od bolesti, a hlavně sežve jeho dávné přátele a milenky. Začíná invaze barbarů do světa zloštného a zoufalého muže, který naprosto není smířený se smrtí...

Denys Arcand – scénář, režie /* 1941, Deschambault, Québec/Již během studií historie na montrealské univerzitě se zajímal o film, spolupracoval s revue Parti-pris a spolu s přáteli Denisem Hérouxem, Michele Braultem a Stéphanem Vennem natočil snímek **Seul ou avec d'autres** /Sám nebo s ostatními, 1962/. Po studiích začal pracovat pro NFB /National Film Board of Canada/, kde natočil například dokument **Cotton Mill,**

Trademill /1970/ o podvodech v jihoquebeckém textilním průmyslu, který byl kvůli kontroverznímu tématu na 6 let pozastaven. Ve filmu se zároveň odhalovaly vztahy mezi anglofonní a frankofonní částí Quebecu. Podobně problematický a politicky zaměřený byl i jeho další dokument z roku 1972 **Quebec: Duplessis and After** o politických důsledcích vlády ex-premiéra Maurice Duplessise. Téhož roku opustil Arcand NFB a natočil svůj první hraný film **DIRTY MONEY** /Špinavé peníze/, ironicky pojatý thriller o krádežích a vraždách, který se promítal na MFF v Cannes v roce 1972. Od té doby jeho filmy sledují pravidelně dvojí cíl: divácký úspěch i kritiku společnosti. Z následujících filmů jmenujme: **Rejeanne Padovanni** /1973/, **Stone Cold Revenge** /Chladná msta, 1981/, **Comfort and Indifference** /1981 – nejlepší quebecký film roku/. Snímek **The Crime of Ovide Plouffe** /1974/ natočený podle stejnojmenné novely Rogera Lemelina, měl velký komerční úspěch. V roce 1987 Denys Arcand natočil svůj přelomový film **The Decline of the American Empire** /Úpadek amerického impéria/. Snímek získal mnoho cen – např. v Cannes cenu FIPRESCI a ve stejném roce byl nominován na Oscara za nejlepší zahraniční film roku. V roce 1989 následoval další úspěch – **Ježíš z Montrealu**, který Arcand i stříhal. V Cannes získal Cenu poroty i Ekumenickou cenu, byl nominován na Oscara za nejl. zahraniční film roku a ve své rodné zemi získal 12 dalších cen. Jedná se o směs současné společenské satiry, katolické ideologie a dramatu – novodobá verze Ježíšova osudu, kterou hraje parta amatérského divadla, obsahuje řadu konotací a narážek na současnou situaci a její hodnoty. Poté natočil příspěvek do **Montreal Sextet**, povídkového filmu z roku 1993, oslavujícího 350. výročí založení města Montreal. V roce 1995 se pustil Arcand do adaptace kontroverzní hry Brada Frasera **Love and Human Remains** /Láska a zbytky člověka/, což byl jeho první film v angličtině. Poté natočil televizní film **Poverty and Other Delights** /Moc a jiné radosti, 1996/, pojednávající o bezdomovectví, v němž hrál například Gaston Lepage a který získal 3 Gemini /cena Kanadské akademie filmu a TV/ za nejlepší režii, scénář a námět.

Arcandův další film, **Stardom** /Svět hvězd/, byl satirou na slávu a jako první kanadský film vůbec byl promítán v rámci slavnostního zakončení na MFF v Cannes. Získal Writer's Guild Award za nejlepší scénář a byl vybrán na řadu festivalů /Toronto, Vancouver, Londýn/. Arcandovy filmy se hodně zabývají historií a vyskytují se v nich postavy různých společenských tříd.

Invaze barbarů

Po sedmnácti letech se režisér vrátil k hrdinům svého snímku **The Decline of the American Empire** volným pokračováním - **Invaze barbarů** - neseným v nezvyklém žánru tragikomedie, které bylo uvedeno v soutěži MFF v Cannes 2003, kde se setkala s mimořádně vstřícným ohlasem diváků i kritiky. Snímek byl letos nominován na Oscara za nejlepší zahraniční film roku. O svém zatím posledním filmu autor prohlásil: „Scénář k tomuto filmu jsem psal dva roky. Téma mě pronásledovalo už dlouho, ale nemohl jsem najít ten správný přístup. Vždycky to skončilo pochmurným, depresivním scénářem. Až jednou mě napadlo spojit to s náladou mého staršího snímku **Úpadek amerického impéria**, s jeho úžasně praštěnými postavami, jejich smyslem pro humor, cynismem a lehkostí, po které jsem toužil. A všichni herci ze staršího snímku naštěstí souhlasili s tím, že začneme dělat na nové věci. Samozřejmě, že čím více se blížil konec, tím dobré nálady ubývalo a byl čas věci přehodnotit. Hlavní postava, Remy, je přesvědčen, že jsme vstoupili do barbarské doby. Věřící, že západní civilizace počínaje Dantem a Montaignem pomalu mizí. Pro něj je důležité, aby se zachovalo psané slovo, rukopisy – tak jako ve středověku. To bude úkol Nathalie, až zdědí jeho knihovnu. Americké impérium dnes vládne světu. Jako takové bude vždycky čelit nátlaku barbarů. 11. září se poprvé podařilo strefit se do srdce amerického impéria. Byl to první z řady pokusů.

Cítím víc a víc, že ztrácím krok s dnešní dobou. Asi nejběžnější příznak stárnutí. Neustálé zrychlování životního tempa a agresivita médií mě odpuzují. Nezajímají mě digitální filmy, mám rád dialogy a herce. Myslím, že země a jejich specifika mizí. Povědomí hranic bude pro budoucí generace zbytečné. Tak tomu je u Remyho syna. V budoucnu budou existovat na jedné straně občané Ameriky a na té druhé cizinci - nepřátelé. Viděno očima Washingtonu budou Francouzi, Japonci i Bulhaři jednou a tou samou věcí – pouhými barbary.“ /Denys Arcand, květen, 2003/.

Ve filmu **Invaze barbarů** hraje hlavní roli historie a zodpovědnost. Pro Remyho, padesátiletého profesora historie, reprezentuje jeho syn Sébastien „barbarskou invazi“, všechny negativní změny, které se odehrávají ve světě. Avšak je to právě Sébastien, kdo se snaží semknout Remyho staré přátele, příbuzné a milenky. Navíc sežene otci heroin, který by ho zbavil alespoň na čas bolesti. Postavy přátel připomínají Arcandův starší snímek, a to svou lehkostí, se kterou si v životě užívají lásky, sexu, humoru, jídla, vína i politiky. Film zároveň nenápadně mapuje veřejné zdravotnictví či vztahy mezi Amerikou a Kanadou. Reflektuje se však zejména historie – Remy s přáteli vzpomíná, jak četli Sartra a stali se existencialisty, četli Marxe a stali se marxisty, než se hbitě přeměnili na feministy a záhy na dekonstruktivisty. Co nyní? Arcand odpovídá: „Univerzální myšlenky se dnes velmi obtížně artikulují a jelikož nejsem věstec, tak se mohu vyjadřovat jen v rámci mezilidských vztahů.“ O vztahu k historii režisér dodal: „Až se za 200 let někdo ohlédne zpět za dvacátým stoletím, v dějinné paměti utkvějí koncentrační tábory.“ Snad proto v závěru filmu Nathalie očima prochází Remyho knihovnou a utkví jí Solženicinovo Souostroví Gulag či kniha Primo Leviho. Jako by pro Arcanda výsledkem celého 20. století byla devastace. **Invaze barbarů** ze vymyká politické korektnosti a obsahuje záběry teroristických útoků na NY i pašeráků drog z 3. světa, ale především zobrazuje umírající naději a přesvědčení o lidech i jejich pokroku. Pokouší se zhodnotit prostřednictvím myšlenek a dialogů celou epochu. Zároveň se Arcandovi podařilo inscenovat bajku o velké rodině přátel, bajku sentimentální, komickou i smutnou zároveň.

Kanada je zemí plnou protikladů – na jednu stranu Kanadčané svou zemi milují, na druhou v ní existují dva nesmiřitelné tábory /anglofonní a frankofonní/,

kanadská společnost je sice bohatá, přesto většina lidí nedosahuje průměrné životní úrovně, ve společnosti stále panují xenofobní a sexistické předsudky. Obyvatelé Kanady jsou pyšní na svou minulost, a přesto si nejsou jisti, kým vlastně jako národ jsou. Podobné úvahy se můžeme dočíst i v nejznámějších současných kanadských románech autorů jako je Margaret Atwoodová či Michael Ondaatje nebo spatřit ve filmech krajanů Atoma Egoyana či právě Denyse Arcanda.

HERCI

Rémy Girard

Rémy říká zdravotní sestře Constance: „Prosím, pochopte, sestřičko. Můj syn je kapitalistický, ambiciózní puritán, zatímco já jsem byl celý život socialista... hédonista a... chlípník.“ Rémy Girard patří k předním quebeckým umělcům. Narodil se v rodině známého politika, studoval právo, ale pak ho uchvátilo divadlo. K jeho charakteristikám patří smyslu

pro humor a výrazné charisma. Je předním hercem Denyse Arcanda – hrál v **Úpadku amerického impéria**, **Ježíši z Montréálu**, je známý z filmů Georgese Mihalky **Ideální člověk** /L´homme ideal, 1996/, **Florida** /1993/ či z cyklu **Les Boys I-III** /1998 – 2001/ Louise Saiy.

Stephane Rousseau

Sébastien ke svému otci: „Jednu věc vím zcela jistě – můj život bude jiný než tvůj. Díky matce něco znamenám, ona je důvodem, proč jsem tady. Ne ty.“ Stéphane Rousseau je 36- letý populární komik, tanečník, hudebník, sochař, malíř a v neposlední řadě i herec. V kabaretech vystupoval už od 13, než se ho ujal slavný Roméo Pérusse. 1992 založil one-man show v divadle Saint-Denis, postavenou na humoru a improvizaci. Za svou show **Drôle** /Legrace, 1995/ získal dva Olivieri. U svých fanoušků získal přezdívku „Brad Pitt všech humoristů“. **Invaze barbarů** je jeho první filmová role.

Marie-Josée Crozeová

Nathalie k Sébastienovi: „Ach, jak skvělý mladík! Skvělá kariéra! Dokonalá snoubenka! Já jsem tak nedokonalá! Samá vada. Jsem nemožná. Je to tak smutné. Tak smutné.“ Výraznější rolí na sebe upozornila až ve filmu **Ararat** /2002/ Atoma Egoyana.

Marina Handsová Gaëlle

„Nevyprávějte mi o lásce! Matka a otec o ničem jiném nemluvili. Samé miluju tě nebo nemiluju tě, pořád tě miluju nebo už tě nemiluju. Na tak levné filozofii život nepostavíš... Už dost.“

Marina Handsová, dcera herečky Ludmily Mikaělové, se stala členkou divadelního spolku Cours Florent, když jí bylo 19 let. Po studiích na konzervatoři odjela

studovat do Londýna na Londýnskou akademii múzických a dramatických umění. V poslední době hrála v adaptaci Faedry Patrice Chéreaux. Z filmových rolí jmenujme **Fidelity** /Věrnost, 1999/ Andrzeje Zulawského či **At my Fingertips** /U mých nohou, 2001/ Yvese Angela.

Dorothee Berrymanová, Rémyho bývalá žena

„Trvalo mi léta, než jsem pomalu pochopila, že tenhle muž mi patřil.“

Tato žena mnoha tváří s vášní pro jazz nazpívala úspěšné album v roce 2000 s prostým názvem Dorothee Berryman a koncem tohoto roku by jí mělo vyjít další. Hrála v řadě kanadských filmů – jmenujme např. **Un autre homme** /Jiný muž, 1990/ Charlese Binamé či **The Paper Wedding** /Papírová svatba, 1989/ Michela Braulta.

Johanne Marie Tremblayová

Zdravotní sestra Constance říká Rémymu: „Víš, jak bude vypadat Peklo? Zamknou tě se všema ženskýma, které jsi svedl, a budeš je muset věčně poslouchat.“

Tato herečka hrála například ve filmu Clada Lelouche **Chance or coincidence** /Šance nebo náhoda, 1998/ či **Ježíš z Montréalu**.

Yves Jacques, Claude

Oblíbený herec Denyse Arcanda, který hrál v **The Decline of American Empire**, ale také například v **La Petite Lili** /Malá Lili/ Clada Millera, který běžel letos v rámci Dnů francouzského filmu i u nás.

Dominique Michelová, jedna z Rémyho ex-milenek

„Moje noční fantazie teď uspokojuje digitální obrazovka značky Toshiba u nohou mé postele. To hovoří za vše.“

Další z hereckého ansámblu Arcandova předchozího filmu **The Decline of the American Empire**.

PRODUKCE

Pyramide

Film vznikl v kanadsko-francouzské koprodukcí. Pyramide je stěžejní francouzská nezávislá produkční společnost, založená v roce 1989. Podílela se např. na filmech Alaina Resnais **Smoking, No Smoking** /Kouření zakázáno/, Louise Malla **May Fools** /Květnoví blázni/, **Smoke** /Kouř/ Wayne Wanga, **Amores Perros** /Láska je kurva/ Alejandra Gonzalese Inarrita, **Muž bez minulosti** Akiho Kaurismäkiho či **Boží zásah** Elii Suleimana.

Cinémaginaire

Denise Robert a Daniel Louis založili v roce 1988 Cinémaginaire, produkční společnost, která se specializuje na autorské filmy a koprodukce. Podporuje novou generaci – v roce 2001 umožnila natočit film podle scénáře začínajícího Emila Gaudreaulta **Wedding night** /Svatební noc/, který získal prestižní zlatou Reel Award 2001, ale sklídl i divácký úspěch. Tato společnost podpořila i **Stardom** /Svět hvězd/ Denyse Arcanda nebo projekt **Montreal Sextet**, na němž se podílel vedle Denyse Arcanda například Atom Egoyan či Léa Poolová.